

Heumen

**Verkiezingsprogramma
2026**

Samen bouwen aan een hecht en eerlijk Heumen

Als CDA Heumen geloven wij in een samenleving die gebouwd is op vertrouwen, eerlijkheid en verbondenheid tussen mensen. Wij willen een gemeente zijn waar iedereen zich gezien voelt en waar wij omzien naar elkaar. Daarom zetten wij in op een lokaal bestuur dat transparant en eerlijk is, met een overheid die toegankelijk is en die haar inwoners serieus neemt.

Onze keuzes zijn gebaseerd op de christendemocratische uitgangspunten die ons al generaties lang richting geven en actueler zijn dan ooit. Wij staan voor een samenleving waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en voor hun omgeving. Waar vriendelijkheid geen zwakte is, maar kracht – een teken van respect en menselijke waardigheid.

In deze tijd van maatschappelijke druk en groeiende afstand tussen burger en overheid kiezen wij bewust voor nabijheid. Voor een bestuur dat naast de inwoner staat. Wij bouwen aan een gemeente waarin eerlijk bestuur en open communicatie vanzelfsprekend zijn – omdat vertrouwen de basis is van alles wat wij samen willen bereiken. Wij staan als partij midden tussen de mensen. Het gaat om **ons allen** en niet jij alleen. Samenleven is immers samenwerken. Iedereen zal een steentje moeten bijdragen en ook wat inschikken. Er moeten zo snel mogelijk meer huizen worden gebouwd om samenleven beter mogelijk te maken met oog voor solidariteit en verscheidenheid in de gemeente. Wij vertegenwoordigen de gehele gemeente van Nederasselt tot Malden Noord en van de Heumense Molenhoek tot de omgeving van de Overasseltse Vennen.

Leefbaarheid is ook omzien naar elkaar

De vier kernen van Heumen kennen verschillen van elkaar en veranderen in de tijd. Iedere woonkern mag zijn eigenheid koesteren. Niet alles hoeft hetzelfde te worden. Dat vinden wij niet realistisch en ook niet nodig. Wij hechten veel belang aan solidariteit, aan draagvlak onder de bevolking en goede communicatie. Burgers moeten worden meegenomen in de besluitvorming. De gemeente als geheel is verantwoordelijk voor goede opvang van nieuwkomers.

De verbindingen die er zijn, moeten wij koesteren en versterken. De dorpen hoeven geen steden te worden en in Malden mag er (nog) meer gewerkt worden aan samenleven. Initiatieven daartoe steunen wij. Vooral als het gaat om initiatieven die samen doen en samen zorgen bevorderen. De dorpshuizen blijven wij steunen omdat dit een belangrijke plekken zijn waar mensen elkaar ontmoeten, samen werken en samen genieten. Vrijwilligers zijn het kloppende hart van deze plekken en onmisbare partners. Zij zorgen voor verbinding en activiteiten op plekken waar de overheid niet hoeft te komen. Wij willen vrijwilligerswerk waarderen, ondersteunen met nieuwe mogelijkheden en stimuleren met minder bureaucratie.

Wonen

De woningnood in Nederland is groot en ook in gemeente Heumen is het vinden van een passende woning lastig. CDA Heumen zet zich daarom in voor meer betaalbare en diverse woonruimte, gericht op starters, doorstromers en nieuwkomers. Alleen door gericht en doordacht te bouwen, kunnen wij hierin voorzien.

Voor ons staat de ontwikkeling van de Kanaalzone in Malden centraal. Hier kunnen naar verwachting ongeveer 600 woningen worden gerealiseerd, met een gevarieerd aanbod van sociale huur, betaalbare koopwoningen en appartementen. Dit moet een inclusieve wijk worden, waarin ruimte is voor

verschillende doelgroepen. De gemeenschapsvorming wordt gestimuleerd. Het proces rondom het bouwen van woningen aan de Zilverberg in Overasselt mag ook niet vertragen.

Als de Kanaalzone lang op zich laat wachten, dan ontstaat er ook een noodzaak om andere opties te verkennen.

Hierbij kan gedacht worden aan de zogenaamde “Kanaalsprong” naar de overkant van het kanaal, uitbreiding aan de randen van dorpen. Ook zien wij kansen voor de rood-voor-rood regeling, waarmee oude agrarische bebouwing kan worden vervangen door kleinschalige woningbouw. Wij willen deze regeling verruimen: ook de bouw van meerdere kleine woningen in de nabijheid van dorpskernen moet mogelijk worden. Permanente woningbouw heeft hierbij onze voorkeur. Wij vinden dat tijdelijke woningbouw ook echt tijdelijk moet zijn.

Daarnaast willen wij in de dorpen Heumen, Overasselt en Nederasselt particuliere initiatieven en Collectief Particulier Opdrachtgeverschap actief stimuleren. Dit vergroot de betrokkenheid van inwoners, versterkt de onderlinge samenwerking en geeft ruimte aan maatwerk en eigen regie in het bouwproces.

Voorzieningen

Om goed te kunnen leven hebben wij voorzieningen nodig. De winkels, ondernemers, verenigingen en ontmoetingsplekken zijn het kloppend hart van onze kernen. CDA Heumen ziet de veranderingen die zich voordoen, bijvoorbeeld omdat er steeds meer via internet gekocht en bezorgd kan worden. Die tijding kunnen wij niet keren, maar we moeten waken voor het risico van maatschappelijke verschralling.

Wij denken bijvoorbeeld dat onze eigen ondernemers aan een herwaardering toe zijn en roepen inwoners op indien mogelijk lokaal te kopen. Voorzieningen, zoals de scholen en bibliotheken, hebben een belangrijke gemeenschapswaarde. Dat maakt het een taak van de gemeente om waar mogelijk te ondersteunen. Ook is het de moeite waard om te onderzoeken of schoolzwemmen en samen sporten een vast onderdeel kan zijn van de voorzieningen die wij hebben. Veiligheid in onze waterrijke omgeving en sporten levert op vele gebieden voordelen op.

Leefbaarheid is meer dan alleen voorzieningen. Leefbaarheid maakt een samenleving. Participatie is een belangrijk uitgangspunt voor ons, toegankelijkheid van voorzieningen maakt daar deel van uit.

De gemeente zal kansen om hieraan bij te dragen moeten omarmen, bijvoorbeeld door te zorgen voor een goed verzorgde openbare ruimte. Een nette openbare ruimte leidt tot fijn verblijven, wat weer kan leiden tot meer onderling contact. Wij bepleiten openstelling van de gemeente op zaterdagochtend voor dienstverlening aan burgers. Voor nieuwe bewoners is een welkomstpakket met informatie over alle voorzieningen wenselijk om kansen op verbinding met elkaar te bevorderen.

Leefbaarheid moeten wij vanzelfsprekend bieden aan mensen die het minder goed hebben. Dat betekent dat wij soms wat inschikken, vooral als het om ruimte gaat. Het veranderen van het uitzicht van een huis kan niet de enige reden zijn voor het niet uitvoeren van bijvoorbeeld woningbouw, verduurzaming of andere opgaven in onze gemeente. Wel zullen wij bij besluitvorming verschillende opvattingen afwegen en vooral ook de stem van de minderbedeelde laten horen.

Financiën

De gemeentelijke financiën moeten op orde zijn. Daarbij voelt CDA Heumen er weinig voor om lasten door te schuiven naar de toekomst. Wij willen de lasten voor onze inwoners niet harder laten stijgen dan de inflatie. Bij het kiezen voor nieuw beleid kijken wij altijd naar de kosten voor onze inwoners.

Door de investering in de Kanaalzone voor woningbouw is de gemeente een groot deel van haar reserves kwijt. Daardoor kunnen wij tegenvallers minder goed opvangen en moeten wij eerder kostenbesparende keuzes maken. Wij geven daarom geen geld uit aan luxe en ineffectieve plannen. Wettelijke verplichtingen gaan voor, daarna staat de leefbaarheid in de gemeente centraal.

Communicatie

In de afgelopen raadsperiode is het ons opgevallen dat gebrekkig contact met bewoners in de omgeving van ruimtelijke plannen veel stof deed opwaaien. Wij zijn ervan overtuigd dat betere communicatie met direct betrokkenen veel onrust zou hebben weggenomen.

Wij realiseren ons dat de gemeente soms beslissingen moet nemen en niet alles met burgers kan bespreken. De gemeente kan volgens ons de bewoners wel beter informeren en betrekken bij zaken die de directe woonomgeving aangaan. Dit zal tot draagvlak leiden en de samenleving verstevigen. De besluiten die genomen worden, moeten helder en duidelijk zijn voor de bewoners van onze gemeente. Wij zijn ervan overtuigd dat de raad dan beter kan functioneren en betere beslissingen kan nemen. Daarvoor moeten wij weg van boosheid van mensen en terug naar het gesprek. Respectvolle omgangsvormen vinden wij van groot belang, bedreigingen van raadsleden, wethouders of ambtenaren zijn onaanvaardbaar. Een goed gesprek dat begint en eindigt met communicatie.

Wij zorgen er daarom voor dat processen duidelijk zijn voor de geïnteresseerde burger. Een proces van meepraten met een open oor voor de stemmen van betrokkenen. Dit zal leiden tot meer vertrouwen in de overheid en de politiek, en zo kunnen wij teleurstellingen voorkomen. Maar meepraten kan niet altijd leiden tot meebeslissen. Communiceer dat dus vooraf.

Zorg

Zorgen voor elkaar begint met omzien naar elkaar. Wij helpen elkaar waar het kan. Iedereen verdient de zorg die nodig is. Daarnaast zorgen wij voor toegankelijke, professionele hulp. In nauwe samenwerking met welzijnsorganisaties, zorgverleners en vrijwilligers voorziet CDA Heumen zo in de uiteenlopende zorgvragen die bij alle levensfasen horen.

Wij willen de informele zorg en mantelzorg versterken – met goede informatievoorziening, praktische hulp en waardering. Ook stimuleren wij betere samenwerking tussen zorgverleners in de wijk, zodat inwoners meer regie en zeggenschap krijgen over hun eigen zorg. De menselijke maat moet centraal staan. Jeugdzorg blijft bereikbaar en laagdrempelig, zonder onnodige doorverwijzingen. Werkzoekenden en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunen wij doorverbinding met vrijwilligerswerk en de arbeidsmarkt. Iedereen moet in staat gesteld worden om mee te kunnen doen. Eenzaamheid bestrijden wij actief, met woonzorgvormen voor ouderen en het behoud van lokale voorzieningen zoals wijkverpleging en sociale wijkteams; ook ontmoetingsruimten in alle dorpen blijven behouden en worden ondersteund door de gemeente. Ook zal er oog moeten zijn voor de mensen die niet goed bereikbaar zijn voor vrijwilligers, zorgverleners en gemeente.

Wij willen daarnaast dat er lokaal meer ruimte komt voor het bevorderen van mentale gezondheid; vooral onder jongeren en jongvolwassenen. Wij zetten in op preventie, vroeg signalering en ondersteuning op school, in de wijk en via het verenigingsleven. Praten over mentale gezondheid moet normaal zijn en laagdrempelige hulp moet dichtbij zijn.

We zijn groot voorstander van de maatschappelijke diensttijd. Dit leidt tot solidariteit, talentontwikkeling en zorgt er voor dat jongeren verschillende vaardigheden kunnen ontwikkelen.

Leefmilieu

Onze gemeente bestrijkt een brede waaier aan landschappen, van stuwwal tot vennen, van maasoever tot boerenland. Die rijkdom moeten we koesteren. Daarbij plaatsen we natuur en mens niet tegenover elkaar. We hebben elkaar juist nodig om te floreren. Voor CDA Heumen betekent dit: zorgvuldig omgaan met natuur en landschap, schoon en veilig wonen, en inwoners betrekken bij de zorg voor onze leefomgeving. Wij behouden en versterken daarom het leefmilieu, met oog voor zowel natuurwaarden als het gebruik van de groene omgeving door mensen.

Waar mogelijk vergroten wij de biodiversiteit, bijvoorbeeld met bloemrijke akkerranden, houtsingels en natuurvriendelijke oevers. Hierbij zijn ook de agrariërs van grote waarde. Zij zijn een belangrijke schakel voor het behoud van natuur en landschap.

Bij nieuwbouw onderzoeken wij de mogelijkheden voor nestkasten, groene gevels en daken. Invasieve soorten zoals de reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop brengen wij in kaart en bestrijden wij waar nodig actief. Ook waken wij over de drinkwatervoorziening in het waterwingebied Heumensoord door vervuiling van de bodem zoveel mogelijk te voorkomen.

Het streven naar een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving vraagt steeds meer aandacht van ons. In de bebouwde kom werken wij daarom aan water- en hitte adaptatie, bijvoorbeeld door verharding te vervangen door groen, regenwater op te vangen en bomen te planten. Buiten de kernen zien wij kansen voor natuurbrandpreventie, zoals waarschuwborden, duidelijke afspraken en betere voorlichting. Verder onderzoeken wij hoe wij lichtvervuiling kunnen terugdringen, bijvoorbeeld met slimme straatverlichting met behoud van de noodzakelijke veiligheid op straat. Met de toenemende warmte willen wij ook aandacht hebben voor schuilschuren voor dieren in het buitengebied. Met beleid willen wij zo het dierenwelzijn verbeteren en verrommeling tegengaan

Energietransitie

Gemeente Heumen heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. CDA Heumen onderschrijft dit doel en kiest voor ambitieus en realistisch klimaatbeleid, waarin samenwerking met inwoners en een zorgvuldige inpassing centraal staan.

Waar de gemeente in eerdere jaren zelf belangrijke stappen heeft gezet om publieke voorzieningen zoals het gemeentehuis en de straatverlichting te verduurzamen, zal de toekomstige energietransitie steeds meer vanuit inwoners gaan komen. Wij zijn dan ook erg positief over de vele initiatieven die inwoners zelf al hebben genomen, of van plan zijn om te nemen, zoals woningisolatie, zonnepanelen en gezamenlijke projecten. Wij blijven dit stimuleren en versterken, onder meer door particuliere investeringen te ondersteunen en lokale energie-organisaties aan te moedigen. Isolatie van woningen is

hierbij de eerste prioriteit en waar nodig moeten inwoners hierbij gesteund worden. Ook willen wij een ontheffing instellen voor het laden van elektrische auto's over openbaar terrein, mits hiervoor een kabelgoot tegel of kabelmat wordt gebruikt.

Tegelijkertijd weten wij dat niet iedere inwoner dit zelf kan doen. De individuele verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de energietransitie moet wel aantrekkelijk, haalbaar en betaalbaar zijn. Wij erkennen de uitdagingen tussen de beschikbare technologie, de opgave om te verduurzamen en de betaalbaarheid van deze investeringen, en dat vraagt om goed onderbouwde keuzes.

In lijn met de Regionale Energiestrategie zijn wij voorstander van een zorgvuldige verkenning van wind- en zonne-energie op grotere schaal, bijvoorbeeld in het gebied tussen de A73 en het Maas-Waalkanaal en in het kommen gebied. Landschappelijke inpassing, schaalgrootte en draagvlak onder inwoners zijn daarbij voor ons belangrijke aspecten.

Wij voorzien ook een toekomstige ontwikkeling waarbij Heumen stapsgewijs “van het aardgas” zal gaan. Wij willen dit traject zo goed mogelijk begeleiden, en wijkbewoners hier vanaf het eerste moment zo goed mogelijk over informeren. Draagvlak groeit immers door betrokkenheid. Daarom zetten wij juist bij het onderwerp van de energietransitie in op een open dialoog en actieve participatie, zodat inwoners meegenomen worden bij keuzes die de leefomgeving raken. Alleen samen kunnen wij deze opgave tot een duurzaam succes maken.

Verkeer en bereikbaarheid

In onze gemeente hebben wij nog een aantal knelpunten die om een oplossing vragen. De belangrijkste zijn de provinciale wegen door Malden, Overasselt en Nederasselt en het landbouwverkeer over de Looistraat. Door de bouw van de Kanaalzone zal de druk groter worden op de kruisingen op de Broekkant en die van de Droogsestraat met de Rijksweg. Een goede doorstroming is daar gewenst maar laat nu al te wensen over.

Al jaren proberen wij de last voor onze inwoners van de rijkswegen op de agenda te krijgen van de provincie. Dit lijkt op onderdelen succesvol. Toch moeten wij de druk op de provincie houden om de veiligheid op verschillende plaatsen te vergroten.

Door de investering in de Kanaalzone zal de druk op de Rijksweg in Malden toenemen, en dat maakt een aanpassing van de situatie alleen maar noodzakelijker. Het verkeer loopt vast in de kern Malden tijdens de spits en dat is niet goed voor de bereikbaarheid en leefbaarheid.

Onze gemeente moet bereikbaar blijven voor alle bewoners en bezoekers. Speciaal noemen wij de mensen die beperkt mobiel zijn. Bij de inrichting van wegen en paden moet hier rekening mee worden gehouden. Vervoer en veiligheid gaan hand in hand. Dit betekent dat er aandacht moet blijven voor het OV en vooral de buurtbus en ook het buurtvervoer Heumen. Ook zullen de dorpen toegankelijk moeten blijven voor auto's. De veiligheid zal voorop moeten staan. Hiervoor hebben wij goede fiets- en voetpaden nodig en overzichtelijke kruispunten en veilige routes.

Cultuur en media

We zijn ons niet altijd bewust van ons erfgoed. Onze gemeente kent een rijke culturele geschiedenis, met belangrijke cultuurhistorische hoogtepunten, van Romeinse wachttorens tot Marishuis. De

gemeentelijke overheid heeft de opdracht, initiatieven van burgers met het oog op bewustwording en beheer van ons cultureel erfgoed de hand te reiken. Hier blijven we attent op.

Het culturele domein brengt mensen samen, versterkt de gemeenschap en biedt ruimte aan zowel tradities als nieuwe ideeën. Daarmee vraagt het ook de aandacht van CDA Heumen. Ondanks de beperkte middelen willen wij initiatieven in dit domein daarom ondersteunen. Daarbij is het wel van belang dat deze gedragen worden door de inwoners en bijdragen aan de verbinding. Wij blijven ons daarom inzetten voor de toegankelijkheid van culturele activiteiten in onze gemeente, bijvoorbeeld door behoud van initiatieven zoals het Heumens tegoed, waarmee een verscheidenheid aan activiteiten toegankelijk wordt voor de minima in de gemeente. Waar mogelijk dragen wij bij aan de uitwisseling tussen culturele organisaties en de scholen in de gemeente, en faciliteren wij inwonersinitiatieven in het culturele domein.

Naast cultuur zijn wij groot voorstander van een onafhankelijke en kwalitatieve nieuwsvoorziening. Wij stellen ons daarom transparant en toegankelijk op voor journalisten die het gemeentelijk nieuws ophalen en inwoners hierover informeren. Ook stellen wij projectsubsidies beschikbaar voor nieuwe vormen van lokale journalistiek of journalistieke initiatieven die bijdragen aan een relevant maatschappelijk thema.

Economie en werkgelegenheid

Een sterke lokale economie is nodig voor werkgelegenheid en leefbaarheid. Hierin moeten ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen. Lokale bedrijven zorgen voor werkgelegenheid en leefbaarheid. CDA Heumen wil zuinig omgaan met onze ondernemers, want de concurrentie is groot. Ook onze agrarische ondernemers moeten een goed inkomen kunnen verdienen.

Lokale bedrijven zorgen voor verbinding in de samenleving en scheppen werkgelegenheid. Te gemakkelijk wordt gezegd dat het bedrijfsleven nadelen kan opvangen terwijl de (internationale) concurrentie vaak genadeloos is. Laten wij daarom zuinig zijn op deze ondernemers. Zij maken ook maatschappelijke activiteiten mogelijk door sponsoring. Dit sterkt de samenleving.

Wij willen dat de agrarische ondernemer ook een goede boterham kan verdienen. Wij willen geen overbodige regels zodat de ondernemer kan ondernemen. Om nieuwe verdienmodellen voor deze sector mogelijk te maken willen wij daarom meewerken aan kleinschalige toeristische initiatieven en andere vormen van kleinschalige economische verbreding of innovatie op het platteland.

Bedrijfsterreinen moeten netjes en verzorgd zijn. Bij verloedering grijpt de gemeente in.

Voor grootschalige initiatieven staan wij open zolang ze passen bij onze gemeente.

Regionale samenwerking

Sommige voorzieningen kunnen wij alleen regionaal goed organiseren. CDA Heumen wil zoveel mogelijk functies binnen onze gemeente houden om de afstand tot inwoners klein te houden.

Wij kennen in de regio veel gemeenschappelijke regelingen voor veiligheid, gezondheid, welzijn, vergunningverlening en afval. Deze voorzieningen zijn namelijk niet (meer) op de schaal van gemeente

Heumen te organiseren. Wij zoeken binnen deze samenwerkingsverbanden altijd naar mogelijkheden om de afstand tussen inwoner en uitvoering zo klein mogelijk te houden.

Kortom!

CDA Heumen kiest voor eerlijk bestuur, dichtbij de inwoners. Wij bouwen aan een gemeente waar alle generaties kunnen wonen, waar voorzieningen bereikbaar en betaalbaar blijven, waar zorg en aandacht vanzelfsprekend zijn en waar wij onze groene omgeving goed doorgeven aan toekomstige generaties. Samenleven is samenwerken. Door verantwoordelijkheid te nemen, bouwen wij allen aan een hecht en eerlijk Heumen!